

- сек'юритизація має характеризуватися як реальна угода купівлі-продажу;
- схема оподаткування повинна дозволяти здійснювати передачу активів без додаткової сплати податків та зборів;
- не повинно існувати інших обмежень, які перешкоджають або значно обмежують та здорожують схему сек'юритизації.

У майбутньому очікується значне поширення процесу сек'юритизації в Україні, оскільки все більше інститутів фінансового ринку вбачають вигоди від сек'юритизації фінансових активів для своєї діяльності. Нажаль в Україні досить мало науковців займаються дослідженням цього актуального питання, воно ще є не досконало вивченим але дуже перспективним, особливо в умовах економіки нашої країни.

Л.Л. Носач, канд. екон. наук, асист. (ХДУХТ, Харків)

К.Ю. Величко, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

Т.Р. Соловйова, студ. (ХДУХТ, Харків)

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ

Однією з передумов успішного функціонування будь-якого виробництва є раціональне використання трудового потенціалу, який розглядають як один із найважливіших факторів, що сприяє успішній реалізації цілей підприємства. Тому у період виходу України з кризового стану висококваліфіковані, мотивовані, професійно-мобільні працівники стають основним та визначальним фактором як виробництва, так і соціально-економічного прогресу на усіх рівнях господарювання.

В Україні актуальність питання формування конкурентоспроможного трудового потенціалу пов'язане з гіпотетичними трансформаціями:

- соціально-політичних та економічних умов організації господарської діяльності (зміни у формах власності, ринкових умовах господарювання, послабленні цілеспрямованого втручання держави у сферу праці, інтернаціоналізації бізнесу);
- науково-технологічного рівня та особистого фактора виробництва (формуванням нових високотехнологічних галузей, автоматизацією технологічних процесів, інтеграцією науки з виробництвом тощо);
- поглядів на роль і призначення людини, гуманізації праці та суспільства (демографічні та структурні зрушення в зайнятості населення, зростання загальноосвітнього, кваліфікаційного та професійного рівня працівників, переорієнтацію системи їх цінностей та посилення мотиваційних орієнтацій на постійний саморозвиток, самозайнятість).

У період трансформацій та активного розвитку ринкових відносин, в Україні включаються механізми, що визначають забезпечення системного підходу до реалізації концепції соціального розвитку шляхом формування конкурентоспроможної робочої сили як передумови зростання її вартості, мотивації до високопродуктивної праці та зростання життєвого рівня.

Розв'язання проблеми забезпечення конкурентоспроможності трудового потенціалу є предметом державного організаційно-економічного механізму. Оцінка сучасного організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможного трудового потенціалу показує, що він не несе в собі майже ніяких ознак і важелів щодо забезпечення конкурентоспроможності і є продовженням з деякими незначними змінами монопольного механізму держави за радянських часів, коли не існувало ринків факторів виробництва, зокрема ринків капіталу і робочої сили, відсутня була міжгалузєва конкуренція капіталу та його переливання в інші галузі, існувала дешева робоча сила та її низька мобільність. Тобто ці фактори обмежували формування конкурентоспроможної робочої сили. В умовах прискореного розвитку ринків під тиском споживача формуються нові вимоги до робочої сили та її властивостей для утримання в якості конкурентоспроможного ресурсу на ринку. Це пояснюється тим, що ринкові відносини набирають силу управління будь-якою формою людської діяльності. Цим самим закладається нова концепція у відтворенні конкурентоспроможної робочої сили шляхом багаторівневої системи організації освіти, яка охоплює підготовку робітників і спеціалістів у професійно-технічних закладах, а також фахівців з вищою освітою і наукових кадрів.

Організаційна структура механізму забезпечення потреб економіки у конкурентоспроможних працівниках через ринок праці пропонується побудувати за наступними складовими:

- системи навчальних закладів різних рівнів акредитації, починаючи від початкових навчальних закладів до вищих;
- системи «навчальний заклад» і «роботодавець» (конфедерація роботодавців) шляхом використання механізму угод та замовлень;
- система перепідготовки вивільнюваних працівників;
- система підготовки конкурентоспроможних спеціалістів на міжнародні ринки праці;
- система забезпечення безперервного навчання та удосконалення протягом усього трудового життя.

Для дієвості механізму забезпечення потреб економіки у конкурентоспроможних працівниках він повинен бути, по-перше, важливою органічною складовою загальнодержавного механізму становлення конкурентоспроможної економіки, по-друге, достатньо гнучким, щоб швидко реагувати на зміни, які відбуваються на конкурентному ринку, мати наступальну стратегію і виходити з концепції створення робочої сили як «товару» якісного і продуктивного, який забезпечує високу його вартість та доходи власникам.

С.В. Тютюнникова, д-р екон. наук (ХДУХТ, Харків)
Л.О. Мельнік, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Міжнародна інвестиційна позиція України відіграє важливу роль у визначенні зовнішньої та внутрішньої економічної політики держави. За сучасних обставин зростаючої взаємозалежності економік різних країн приплив та відтік іноземних капіталовкладень має велике значення для прийняття тих або інших економічних рішень.

Сучасна економічна теорія, як зазначає оксфордський вчений-економіст В. Фітцджеральд, передбачає необхідність державних регуляторних впливів на ринку. Це стосується, передусім, випадків захисту прав власності, корекції економічних умов та попередження монополізації ринків. Легко помітити, що усі ці випадки стосуються і регулювання процесу залучення та використання іноземних інвестицій.

Процес залучення іноземних інвестицій є доволі складним, на його ефективність впливають безліч чинників різного характеру (політичні, законодавчі, економічні, демографічні та інші), які перебувають у нерозривному зв'язку між собою та формують інвестиційний клімат у країні. Подолати негативні процеси, які блокують та перешкоджають залученню іноземних інвестицій в Україні, можливо лише на державному рівні.

Згідно із проведеними нами дослідженнями, можна підкреслити, що для України характерним є перевищення частки прямих іноземних інвестицій над портфельними, в динаміці суттєво збільшується частка прямих інвестицій у структурі інвестування, тоді як частка портфельних інвестицій в останні роки знижується. Це пояснюється нестабільністю політичної ситуації в країні, відсутністю розвинутої структури фондового ринку, недосконалістю законодавчої бази України. Слід також зазначити, що частина іноземних інвестицій являє собою схему ухилення від оподаткування вітчизняними підприємствами, які для її впровадження, спочатку виводять кошти за кордон, а потім інвестують у власні підприємства під виглядом іноземних інвестицій, що перешкоджає точній оцінці обсягів іноземних інвестицій в економіку України.

Усвідомлюючи важливість впливу іноземних інвестицій на ефективність розвитку України, головним завданням на короткострокову перспективу повинно бути удосконалення необхідної правової та організаційної бази для підвищення дієвості механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Для цього необхідно здійснити низку першочергових заходів з формування єдиних стратегічних цілей та послідовності економічних реформ, забезпечення незмінності та гарантованості захисту прав і свобод інвестора, а саме:

1. Сприяти концентрації грошових потоків на пріоритетних напрямках розвитку вітчизняної економіки;
2. Впровадити заходи щодо подолання дискретності та фрагментарності фінансового ринку, піднесення цілісності в наслідок врівноваженого розвитку всіх його сегментів;
3. Поширити реалізацію обласними державними адміністраціями навчальних програм серед бізнесменів з підготовки інвестиційних пропозицій, складання інвестиційних бізнес-планів, юридичного супроводу інвестиційних проектів, управління інвестиційними проектами. Передбачити механізми надання державою послуг щодо підвищення кваліфікації та атестації фахівців у сфері інвестиційної діяльності;
4. Суттєво розширити спектр заходів конкурентної політики, зокрема щодо запобігання антиконкурентним діям національних та іноземних інвесторів на українському ринку, удосконалити методики та критерії виявлення проявів недобросовісної конкуренції з урахуванням реалій сучасної української економіки;
5. Підготувати перелік заходів щодо посилення відповідальності представників органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування за вчинення корупційних та інших дискримінаційних дій щодо інвесторів;
6. Поширити практику укладання прозорих угод між інвесторами та владою щодо взаємних зобов'язань у сфері конкурентної поведінки бізнесу та конкурентної політики держави на певних ринках на визначений середньо- і довгостроковий період часу;
7. Сформувати на основі спільної розробки міністерств, а також галузевих об'єднань підприємств довгострокову програму державного та змішаного інвестування в розвиток телекомунікаційної, транспортної та енергетичної інфраструктури.